Rok II. Kraków. Lipiec. 1913 r. Nr. 1.

Szachista Polski

Miesięcznik poświęcony sprawom szachowym.

Redaktor i Wydawca A. Żuk-Skarszewski.
Redaktor działu zadaniowego — — A. Wagner.

Redakcya i Administracya w Krakowie, Batorego 22.

Prenumerata roczna wynosi:

W Austryi:	W ces. Rosyjskiem:	W Niemczech:
koron 5.	rubli 2·50.	marek 5.

Cena pojedynczego numeru 60 halerzy.

Rozpoczynamy drugi rok istnienia — pełni otuchy i nadziei, że przy usiłowaniach zdołamy świat szachowy polski zadowolnić, a co zatem idzie, zdobyć taką liczbę czytelników, która pozwoliłaby pokryć koszta nakładu, bez czego naturalnie trwały byt »Szachisty« byłby niemożliwym.

To też prosimy tych naszych Szanownych Czytelników, którzy chcieliby okazać nam swe zadowolenie, by to zrobili, starając się zdobyć dla nas choć jednego nowego odbiorcę. Rozpoczynając wydawnictwo naznaczyliśmy cenę tak niską w nadziei, że to przyczyni się do rozpowszechnienia. Podnosić jej nie zamierzamy będąc zdania, że zdrowy byt pisma może istnieć tylko na podstawie iłości odbiorców.

Prosimy też tych naszych Czytelników, którzy są członkami towarzyskich ciał, jak kasyna, resursy i t. d., by utorowali drogę »Szachiście« do tych instytucyi. Każdy taki resurs, czy kasyno pewnie ma członków, którzy się szachami interesują i należy im się, by jedyne polskie pismo szachowe mieli do rozporządzenia — te kilka koron zaś rocznie pewnie nie przeniesie możności takiej instytucyi.

20-LETNI JUBILEUSZ
ZAŁOŻENIA KRAKOWSKIEGO KLUBU SZACHISTÓW.

Z powodu dwudziestoletniej rocznicy założenia klubu odbyło się w dniu 31. maja w krakowskim klubie Szachistów uroczyste Walne Zgromadzenie.

Zagaił je prezes Wiewiorowski skreślając wkrótkości historyę klubu i podnosząc zasługi tych mężów, którzy przed 20 laty klub założyli.

Pierwszy wydział, wybrany wstyczniu 1893 r. składał się z prezesa Hieronima Czarnowskiego, skarbnika Bolesława Antoniewicza i Anastazego Chmurskiego, jako bibliotekarza. Pierwsi dwaj, późniejsi członkowie honorowi klubu nie żyją. P. Chmurski zaś dotąd jest jednym z najgorliwszych członków klubu — uosabia jego historyę za cały czas istnienia.

Prezes wnosi imieniem wydziału, by klub w tej uroczystej chwili nadał p. Chmurskiemu godność Członka honorowego, co zostało jednogłośnie z aplauzem przyjęte. Obecni wyrazili tem swemu najdawniejszemu członkowi hołd i uznanie. Nic dziwnego: p. Chmurski należy bowiem do tych szczęśliwców, którzy nie mają zgoła nieprzyjaciół; a swem ujmującem i równem zachowaniem oraz poprawną grą umiał zjednać sobie sympatyę ogółu członków.

Wybrano w dalszym ciągu dotychczasowy wydział nadal, zatwierdzono rachunki przedłożone przez komisyę rewizyjną i rozdano nagrody, zdobyte na tegorocznym zimowym turnieju.

Po zamknięciu walnego zgromadzenia spędzili obecni resztę wieczoru przy wspólnej kolacyi, wśród licznych toastów, na swobodnej i wesołej pogadance o podniosłym nastroju.

Z dyskusyi i rozmów dominowała nad wszystkiem troska o to, by dało się zdobyć dla klubu własny lokal, bez czego niema mowy o szerszym rozwoju.

118.*) Francuska.

grana na II turn. karlsbadzkim.

	Niemcowicz	Salwe
1.	e2—e4	e7—e6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	e4—e5 [1])	c7—c5
4.	c2—c3	S b8—c6
5.	S g1—f3	D d8—b6
6.	G f1—d3	G c8—d7 [2])
7.	d4×c5	G f8×c5
8.	o—o	f7—f6 [3])
9.	b2—b4	G c5—e7
10.	G c1—f4	f6×e5 [4])
11.	S f3×e5	S c6×e5
12.	G f4×e5	S g8—f6 [5])
13.	S b1—d2 [6])	o—o [7])
14.	S d2—f3 ! [8])	G e7—d6
15.	D d1—e2 ! [9])	W a8—c8 [10])
16.	G e5—d4 [11])	D b6—c7
17.	S f3—e5 [12])	G d7—e8
18.	W a1—e1	G d6×e5
19.	G d4×e5	D c7—c6
20.	G e5—d4 ! [13])	G e8—d7
21.	D e2—c2 [14])	W f8—f7
22.	W e1—e3	b7—b6
23.	W e3—g3	K g8—h8
24.	G d3×h7 [15])	e6—e5 [16])
25.	G h7—g6	W f7—e7
26.	W f1—e1	D c6—d6
27.	G d4—e3	d5—d4
28.	G e3—g5	W c8×c3
29.	W g3×c3	d4×c3
30.	D c2×c3	K h8—g8
31.	a2—a3 ! [17])	K g8—f8
32.	G g5—h4	G d7—e8
33.	G g6—f5	D d6—d4
34.	D c3×d4	e5×d4
35.	W e1×e7	K f8×e7
36.	G f5—d3	K e7—d6
37.	G h4×f6	g7×f6
38.	K g1—f1	G e8—c6
39.	h2—h4 [18])	Czarne się podd.

*) W pierwszym roczniku prócz 78 partyi numerowanych, przytoczyliśmy w tekście 39 partyi, razem więc 117.

[1]) Sunięcie uparcie przez Niemcowicza używane, mimo jego złej opinii. Okoliczność, że 11 granych w ten sposób partyi Niemc. wygrał 9 przegrał tylko jedną, a jedna skończyła się remizą zdawałoby się dowodzić, że jednak zła ta opinia była conajmniej przesadną. Bo choć z tych wygranych wiele trzeba położyć na kark wybornej gry Niemcowicza, to zważywszy, że między pokonanymi tą drogą przeciwnikami znajdują się nazwiska takie, jak Dr Tarrasch, Dr Bernstein, Spielmann u których moment siły gry pewnie równie potężnie występuje, nie można przypuścić, by droga ta mogła być błędną. — (Patrz partye 26, 33, 34) (Red.).

Dalsze uwagi pisane przez Niemcowicza dla Deutsche Schachzeitung.

[2]) W tem miejscu grano dawniej prawie bez namysłu G c8—d7. Uważano ruch ten za naturalny. Paulsen jednak sunięciem 7. d4×c5, które wprowadził w praktykę, nieoczekiwane zaczął zdobywać rezultaty. Dopiero Dr Tarrasch w swej sławnej partyi z Paulsenem (Sz. p. rok I. str. 72) niedopuściwszy do tego sunięcia, a raczej uprzedziwszy je przez 6... c5×d4 (zamiast G d7), wygrał zapomocą ciągłego ataku na pionka d4. Od tego czasu wręcz 3. e4—e5 grać zaprzestano. W dziesięć lat później próbował w Wiedniu tego sposobu gry Steinitz, ale bez widocznego powodzenia. To utwierdziło przekonanie utrwalone już poprzednio.

Dopiero w r. 1911 przypadło mnie w udziale sunięcie to w zupełności zrehabilitować. Dziwna teoretycznie pozycya, powstająca po szóstym ruchu Białych dała mi wiele do myślenia, i dopóty mię zajmowała, póki nie znalazłem zupełnego odparcia wątpliwości, poruszonych przez Dra Tarrascha, ruch e4—e5 potępiających — mianowicie na drodze logicznego wywodu. Powiedziałem sobie: Białe, które mają w lewem centrum pozycyę obronną, grożą zapomocą d4×c5 wystąpić zaczepnie. Czarne zapobiegają groźbie (!) pozbycia się centrum (!) niwelując je (c5×d4, c3×d4). W listopadzie 1911. pisałem: jeśli c5×d4, zapomocą czego Czarne bezsprzecznie grę przeciwną zaokrąglają ma być najlepszem, to taka przewaga niemoże być dużo wartą. To jest przekonywującym argumentem. Jeśli zaś Dr Tarrasch twierdzi, że dlatego gra

6. c5×d4, bo się boi 7. d4×e5, to tego jako uzasadnienie przyjąć nie można — co najwyżej — jako usprawiedliwienie. Dr Tarrasch sam rozróżnia między sunięciami dobremi a możliwemi; c5×d4 jest zaś co najwyżej sunięciem możliwem, nie można go jednak bezwarunkowo zakwalifikować jako ruch o pełnej wartości teoretycznej. Toteż o jakiejś przewadze Czarnych zdaniem mojem mowy być nie może. Pionka d4 jest czem bronić dostatecznie — a o to tu chodzi. Wogóle, rzadko tylko może być wskazanem porzucić zaczepną pozycyę w centrum bez widocznej jakiejś korzyści. Gdy to staje się koniecznem, trzeba to uważać za następstwo p o p r z e d n i c h b ł ę d ó w. Może i w tym wypadku da się odnaleść błąd w jednem z pierwszych pięciu posunięć Czarnych.

[3]) Dr Tarrasch, który nawet po 6... G d7, co uważa za wiele słabsze niż c5×b4, czarnej grze daje pierwszeństwo, gra tu dalej a7—a5. Podług mnie błędnie ze względów zasadniczych. Ruch uczyniony w partyi, który kontynuuje grę w centrum, zdaje mi się tu być zupełnie wskazanym.

[4]) Charakterystyczną jest następująca uwaga Dra Tarrascha: »Byłoby teraz bardzo trudno inaczej czarną grę dalej rozwijać. Ale Białe zajmą e5 jedną z figur a to jest dla Czarnych o wiele nieprzyjemniejsze, niż gdyby tam stał pionek«. Dr T. indentyfikuje widocznie wyrażenie »nieprzyjemnie« z »niekorzystnie«. Zresztą chodzi o to jedynie, czy Czarne są w możności tę figurę z e5 wypędzić. Czarne uczyniły już pierwszy krok do zniszczenia białego centrum, chodzi o wyparcie rezerw (figury ustawione w centrum tworzą niejako rezerwy zastępcze za usunięte ztamtąd piony). Mimo wyniku tej partyi jest pytanie, która strona w walce o panowanie w centrum w tej sytuacyi ostatecznie zwycięży, nadal jeszcze otwarte.

[5]) 12... G e7—f6 niemożliwe, bo D h5 i t. d. Czarne muszą się więc zadowolnić skromniejszym ruchem S f6.

[6]) A jednak nacisk wywarty przez Białe nie łatwy do utrzymania. N. p. ruch naturalnie wyglądający D c2, polecony przez Dr Tarrascha powoduje stratę osiągniętych przez Białe korzyści. 13. D c2, o—o! 14. G×f6, W×f6 15. G×h7+, K h8 16. G d3 (G g6, e6—e5), e6—e5. I Czarne mimo braku pionka h stoją doskonale.

[7]) Grozi G b5 i wymiana Giermka d3.

[8]) Jeszcze nie damą, choć w ten sposób najłatwiej odparować groźbę G b5. Damie trzeba jak najdłużej zostawić możność wyboru między c2 i e2. Ruch uczyniony w partyi zapobiega groźbie w sposób skomplikowany. 14... G b5 15. G d4, D gdziekolwiek 16. G×G, D×G 17. S g5, D c6 18. W e1 i zdobywa pionka e. Ten waryant trzeba było bardzo ściśle obliczyć, zwłaszcza ruchów 17. i 18. nie wolno zrobić przewrotnie: 17. W e1, S e4!

[9]) Ruch damą dopiero teraz wskazany. Dr Tarrasch poleca 15. G d4, co jednak jest złem wobec 15... D c7 16. D e2, S g4! n. p. 17. h3, e6—e5! i t. d.

[10]) Dr Tarrasch poleca zamiast tego 15... G×G 16. S×e5, Wa c8, by »tym sposobem może coś uzyskać przeciwwagi«. Przewidział jednak 17. c3—c4! poczem białe stoją doskonale.

[11]) Znowu we właściwej chwili. Bo po pierwsze groziło G×e5 i W×c3, a po drugie, teraz, kiedy biała dama stoi na e2, są Białe przed niebezpieczeństwami wykazanemi przy 15. ruchu bezpieczne (D c7, S e5).

[12]) Niełatwo było sprowadzić tę pozycyę. Dowodzą tego »poprawki« Dra Tarrascha.

[13]) Subtelny odwrót! Dr Tarrasch zupełnie nie zrozumiał jego pobudek. Białe mają na celu Giermka e8 zmusić do decyi, gdyż ma wybór między polami d7 i g6. Na tem polega właśnie ideał sztuki obecnej gry w szachy, by umieć samemu pozostawić sobie możność wyboru środków, a przeciwnika zmusić do decyzyi. Białe zdobywają musowo skutkiem tego chłopka i równie musowo wygrywają wypływającą ztad końcówkę. Dr. T. przyznaje to, woli jednak mimo to D e3, »coby było w dalszym ciągu powodowało osłabienie skrzydła królewskiego«.

[14]) Białe w swej pracy oblężniczej zdołały wyzyskać i e2 i c2. Tosamo można powiedzieć o polach e5 i d4.

[15]) Tu przyznaje Dr T. »ładnie zagrane«, i dalej »Białe muszą się zdo-

byciem pionka zadowolnić« (!). Po 20. D e3 nie byłyby dostały zgoła nic.

[16]) Ostatnie wysiłki.

[17]) Proste sunięcie, jednak nie łatwe do znalezienia. D c4+, G e6, D h4, G×a2!

[18]) Ruch 5. D b6 uważany był w tym waryancie partyi francuskiej za pierwszorzędnej wartości. Czyby właśnie on nie był przyczyną dalszych wszystkich wynikłych trudności? Ałapin zamiast D b6 poleca f7—f6. Cała partya bardzo pouczająca, zwłaszcza wskutek wielu »poprawek« Dra Tarrascha! Teoretyczna wartość jej leży mojem zdaniem w przeszacowaniu wszelkich wartości tej przez Dra Terrascha osławionej odmiany.

W szczególe wydaje się e4—e5 zupełnie możliwem, 6... c5×d4 poprostu nielogicznem, a7—a5 niepotrzebnem, natomiast prowadzi f7—f6 do gry — trudnej do grania, kto stoi lepiej, przyszłość wyjaśni.

119. Francuska.

grana na II turnieju międzynarodowym w San Sebastian.

	Niemcowicz	Spielmann
1.	e2—e4	e7—e6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	e4—e5 [1])	c7—c5
4.	S g1—f3	S b8—c6
5.	d4×c5 [2])	G f8—c5
6.	G f1—d3	S g8—e7
7.	G c1—f4 [3])	D d8—b6 [4])
8.	o—o	D b6×b2
9.	S b1—d2	D b2—b6
10.	S d2—b3	S e7—g6
11.	G f4—g3	G c5—e7
12.	h2—h4! [5])	D b6—b4
13.	a2—a4! [6])	a7—a6
14.	h4—h5	S g6—h4 [7])
15.	S f3×h4	G e7×h4
16.	c2—c3	D b4—e7
17.	G g3—h2	f7—f5
18.	e5×f6	g7×f6
19.	S b3—d4!	e6—e5
20.	G d3—f5	S c6×d4
21.	G f5×c8	W a8×c8 [8])
22.	c3×d4	o—o
23.	d4×e5	f6×e5 [9])
24.	D d1×d5+	D e7—f7
25.	D d5×f7+	W f8×f7
26.	G h2×e5	W f7—f5
27.	f2—f4	W f5×h5 [10])
28.	W a1—b1	G h4—e7 [11])
29.	K g1—f2	b7—b6
30.	K f2—f3	W h5—h6
31.	W f1—d1	W c8—c4
32.	W d1—d7	K g8—f7
33.	a4—a5!	b6—b5 [12])
34.	W b1—e1	W c4—c6
35.	G e5—d4	W h6—e6
36.	W e1—h1	h7—h6
37.	W d7—b7	W e6—d6
38.	G d4—e5	W d6—e6
39.	K f3—e4	W c6—c4+
40.	K e4—f5	W c4—c5
41.	W h1—d1!	b5—b4
42.	W d1—d8	W c5×a5 [13])
43.	W d8—f8+	K f7×f8
44.	K f5×e6	Czarne poddały się [14])

[1]) Porównaj gry 26, 33, 34.

[2]) W partyi z Leonhardtem zaofiarował Niemcowicz pionka, grając 5. G d3, a po cd roszując.

[3]) I ten ruch jest pomyślany z ofiarą pionka. Gdyby białe odrazu zaroszowały, mogłyby Czarne ruchem S g6 niedopuścić do wysunięcia Giermka na f4, względnie na g3.

[4]) Gdyby o—o, toby białe wygrały zapomocą znanej kombinacyi G×h7+.

[5]) Niedopuszcza do roszady.

[6]) Z zamiarem odpowiedzenia na S×h4. 14. Sf d4! z groźbą S b5. Gdyby potem 14... a6, to 15. G×h4, G×h4 16. D g4.

[7]) S f4 byłoby wielkim błędem z powodu 15. c3!

[8]) Czarne mogły teraz gry wyrównać zapomocą S e6; Białe odzyskują pionka (21. G×b7!, D×b7 22. D g4) Czarne zaś dochodzą po 22... D d7 23. D×h4 do roszady.

[9]) Gdyby 23... D e6, to 24. g3, G g5 25. f4, G h6 26. f5, poczem e6.

[10]) Bardzo złe miejsce dla wieży.

[11]) Broni pośrednio pionka b7, grożąc G c5+. Niemcowicz gra trudną końcówką doskonale.

[12]) Po 33... ba nastąpi 34. Wb b7, W e6 35. G d4! z groźbą f5, a potem f6.

[13]) Dostatecznej obrony już niema. Po 42... Wc c6 nastąpiłoby 43. W h8 z groźbą Wb b8.

[14]) Jeśli suwa Giermek, to 45. W h7.

(Deutsche Szachzeitung).

120. Francuska.

Podczas pobytu w Krakowie 1908 r. grał Marshall między innemi kilka partyi z tutejszemi matadorami. Oto jedna z nich:

	Dr Mikiewicz	Marshall
1.	e2—e4	e7—e6
2.	d2—d4	d7—d5
3.	G f1—d3 [1])	c7—c5 [2])
4.	S g1—f3 [3])	c5—c4
5.	G d3—e2	S b8—c6
6.	e4—e5	f7—f6
7.	e5×f6 [4])	S g8×f6
8.	o—o	G f8—d6
9.	b2—b3!	c4×b3
10.	a2×b3	o—o
11.	c2—c4	S f6—e4
12.	G c1—a3	b7—b6
13.	G e2—d3	G c8—b7
14.	c4×d5 [5])	e6×d5
15.	W f1—e1 [6])	S e4×f2!
16.	K g1×f2	D d8—h4+
17.	K f2—g1	W f8×f3
18.	G a3×d6	D h4—f2+
19.	K g1—h1	W f3×d3
20.	D d1—c1	S c6×d4? [7])
21.	W e1—f1	S d4×b3
22.	W f1×f2	S b3×c1
23.	W f2—f1	a7—a5 [8])
24.	W f1×c1	d5—d4
25.	W a1—a2	W d8—c8
26.	W c1×c8+	G b7×c8
27.	S b1—d2	W d3—c3
28.	K h1—g1	d4—d3
29.	K g1—f2	W c3—c2
30.	W a2×c2	d3×c2
31.	S d2—b3	G c8—e6
32.	S b3—c1	b6—b5
33.	K f2—e3	b5—b4
34.	K e3—d3	b4—b3
35.	K d3—c3	a5—a4
36.	G d6—a3 [9])	G e6—d5
37.	g2—g3	K g8—f7
38.	S c1—d3	K f7—f6
39.	K c3—b4	G d5—c6
40.	S d3—c5	K f6—f5
41.	S c5×a4	G c6×a4
42.	K b4×a4	K f5—g4
43.	K a4×b3	K g4—h3
44.	K b3×c2	K h3×h2
45.	G a3—d6	h7—h5
46.	K c2—d3	K h2—h3

nierozegrana [10])

[1]) Sunięcie to uważane jest za słabsze niż S b1—c3, albo e4×d5.

[2]) Dobre jest także d5×e4, gdyż po 4. G×e4, S f6 białe tracą tępo.

[3]) H. Wolf grał tutaj w turnieju wiedeńskim 1907 4. c2—c3, co wydaje się być lepszem, w razie c5—c4 może Giermek cofnąć się na c2. Sunięcie uczynione w partyi ma jeszcze jedną słabą stronę. W partyi francuskiej bowiem, jeśli ma przyjść do ruchu e4—e5, koniecznem prawie jest ze względu na spodziewaną odpowiedź f7—f6 podparcie pionka przez f2—f4, co obecnie niemożebne.

[4]) Oto skutek braku f2—f4. Białe są zmuszone do tego niekorzystnego bicia.

[5]) Cały ten manerw począwszy od ruchu 9. grały białe znakomicie. Ostatnia wymiana miała na celu zamknąć czarnemu Giermkowi drogę po skośnej b7—h1.

[6]) Ale to jest stanowczym błędem. Jak można tak osłabić pionka f2, gdy czarna wieża stoi na przeciw na otwartej linii, a skoczek na e4!?

[7]) Marshall, jak zwykle — w jemu tylko właściwy sposób wspaniałą kombinacyą wykazał błąd przeciwnika. Tym jednak nierozważnym ruchem traci całą tak świetnie zdobytą przewagę. Należało grać D f2×d4, z grą wygraną. Obecnie zdobywają białe musowo figurę.

[8]) Konieczne. Groziło W×a7. W razie 23... W c8 24. W×a7, G a7 25. W c7 położenie Czarnych byłoby niedopozazdroszczenia.

[9]) Niebezpieczne piony, którymi Marshall nader zręcznie manewrował przestały być groźnemi. Giermek stojący na a3 trzyma je wszystkie 3 na uwięzi.

[10]) Mimo obustronnie popełnionych błędów partyę tę uważać trzeba za graną doskonale obustronnie. A Dr Mikiewicz udowodnił w niej. że nie potrzebowałby się obawiać żadnego przeciwnika.

121. Czwórka hiszpańska

grana korespondencyjnie między miastami.

	Ryga	Berlin
1.	e2—e4	e7—e5
2.	S g1—f3	S b8—c6
3.	S b1—c3	S g8—f6
4.	G f1—b5	G f8—b4
5.	o—o	o—o
6.	d2—d3	d7—d6
7.	G c1—g5	G c8—g4 [1])
8.	S c3—d5	S c6—d4!
9.	G b5—c4 [2])	G b4—a5! [3])
10.	K g1—h1	c7—c6!
11.	S d5×f6+	g7×f6
12.	G g5—h6	d6—d5!! [4])
13.	c2—c3	W f8—e8
14.	c3×d4!	d5×c4
15.	d3×c4 [5])	f6—f5!
16.	e4×f5	e5—e4
17.	W f1—g1!	G a5—c7! [6])
18.	D d1—c1 [7])	G g4×f5
19.	G h6—g5	f7—f6 [8])
20.	S f3—h4	D d8×d4!
21.	S h4×f5	D d4—e5
22.	S f5—h6+	K g8—f8 [9])
23.	S h6—g4 [10])	D e5×g5
24.	D c1×g5	f6×g5
25.	S g4—f6 [11])	W e8—e7
26.	W a1—e1	G c7—e5! [12])
27.	S f6×e4	G e5×b2
28.	S e4×g5	W a8×e8
29.	W e1×e7	W e8×e7
30.	W g1—d1 [13])	W e7—e2 [14])
31.	S g5×h7+	K f8—g8
32.	K h7—g5 [15])	G b2—f6!
33.	h2—h4 [16])	G f6×g5
34.	h4×g5	W e2×f2!
35.	W d1—d7	W f2×a2
36.	W d7×b7	W a2—a4
37.	K h1—h2	W a4×c4
38.	W b7×a7	W c4—c5
39.	W a7—c7	W c5×g5
40.	W c7×c6	nierozegrana.

[1]) Tem sunięciem pragną czarne uniknąć następstw niemiłych wynikających po dotąd używanych sposobach gry (D e7, S e7, G×c3). Czarne zdecydowały się na ten — zresztą nie nowy ruch, tembardziej, że Dr Tarrasch wykazał, że prowadzi do równowagi, a polemika jaka się potem wywiązała między nim, Dr Krause, Laskerem i Ałapinem przyczyniła się do wyjaśnienia następstw.

[2]) Ciekawe następstwa wywołuje ruch 9. S×f6+, gf 10. G h6, S×b5 11. G×f8, D×f8 12. a4, S d4 13. K h1!, K h8! 14. c3, S×f3 15. gf, G h3 16. W g1, G a5 (po 16... G c5 17. d4, ed 18. b4 miałyby białe przewagę — gdyż niektóre czarne pionki źle stoją) 17. f4! G d7 (groziło 18. f5 i G h3 stracony) 18. D h5, c6 19. f5 i białe grożą po D h3 i W g3 potężnym atakiem. Czarne mogły jednak grać lepiej 10... S×f3 11. gf, G h3 (12. G×f8, D×f8).

[3]) Mimo przeciwnego zdania Dra Tarrascha, jedyny ruch. Po 9... G b4—c5 białe dochodzą do znacznej przewagi zapomocą doskonałego sunięcia, znalezionego przez profesora Bohla w Rydze 10. K g1—h1! Także i Dr Krause analizował i poleca ten ruch. Czy po 10. D d1—d2 dochodzą białe do przewagi, trudno jeszcze osądzić, rzecz niedostatecznie jeszcze zbadana. Interesującą polemikę stoczyli na ten temat Dr Tarrasch, Dr Krause i Ed. Losker w Wochenschach (N. 45, 52 ex 912).

Na polecone przez Dra Em. Loskera w odpowiedzi na 9. G b5—c4, 9... D d8—d7 z atakiem na skrzydle damy, podaje Dr Krause nast. waryant: 10. S×f6+, gf 11. G×f6, h6! 12. c3, S×f3+ 13. gf, G h5 14. K h1, K h7 15. W g1, W g8 16. W g3, W g6 17. G h4, poczem białe mogą pociągnięciami

d3—d4 i następnie G c4—f1—h3—f5 sama dojść do ataku.

4) Wybornie! Po 13. G×f8, K×f8! otrzymałyby czarne niebezpieczny atak n. p. 14. G b3, de 15. de, S×f3, a po 16. gf, D×d1, W×d1 17. G×f3+; albo 14. ed, cd 15. G b3, G c7 16. c3, D d6! i t. d. lub wreszcie 14. c3, S×f3 15. gf, G h5! 16. G b3, f5! Z silnym atatakiem.

5) Na pozór mają białe przewagę, gdyż po 15... ed 16 D×d4, D×d4 (na 16... G×f3 nastąpiłoby 17. gf, D×d4 18. W g1+ i t. d.) 17. S×d4. Czarne ani nie mogą brać pionka (17... W×e4 18. S b3, W e5 19. G f4 i wygrywają) ani też grać 17... G b6, z powodu 18 S f5 coby niebyło wygodnem. Jednak czarnym stoi do rozporządzenia kontratak, którego odparcie stanowi dla białych nielada zadanie.

6) Łatwo zrozumieć, że czarne brać skoczka niemogą ani teraz, ani potem. 17... K h8 niemożebne, bo 18. S f3—e5!

7) Dlaczogo nie na bliższe pole d2? Odpowiedź zawieraja następujace waryanty: 18. D d2, G×f5!

a) 19) S e1, G e6 (błędnieby było 19... G×h2 z powodu 20. g2—g4) 20. G g5, D d6 21. g3, G×c4 22. G f4, a po 23. G×c7, D×c7 białe niczego nie osiągnęły.

b) 19. g4, G e6 20. d5, D f6! (jedyny dobry ruch) 21. S d4, cd 22. S f5 (grozi G g7), dc! 23. G g7, e3 i czarne osiągają po 24. fe, Wa d8! lepszą grę. Ruch uczyniony w partyi (D c1) ma na celu prowadzenie ataku na podstawie pionka c.

8) W razie D d6, 20. c4—c5.

9) Jedyne posunięcie. Na 22... K g7 nastąpiłoby 23. G×f6+, poczem S g4.

10) Albo 23. f4, ef 24. S g4, D×g5 25. D c3, f2!

11) Tym ruchem pragną białe zdobyć pionka, co jednak powoduje powstanie różnych słabych punktów w ich pozycyi. Pytanie, czy nibyłoby lepiej zdwoić wieże na linii e, lub postawić wieżę na d1 i grać dalej na atak. W każdym razie sprowadziłoby to nader interesującą końcówkę.

12) Posunięcie 26. G c7—b6 byłoby wcale dla białych wygodne. 27. W×e4, W f7! 28. W e6, G×f2 29. W f1, W d8! 30. g4 i niewolno grać W d8—d2 z powodu groźby mata W e8+ i S h5+.

13) Najlepiej. Białe muszą naturalnie wzmocnić swą pozycyę ruchami S f3 i W d2. Możeby było możliwem ruchem 30. f3, wprawdzie nie bez ryzyka wymienić wieże. N. p. 30. f3, G d4 31. W d1, W e2 32. S×h7+, K g8 (także K e7! b. silne) 33. S g5, W×a2 34 S e6, W a1 35. W×a1. G×a1 36. S d8, b5 37. S×c6, bc 38. K g1, c3 (możnaby także i G c3!) 39. S d4, a5 40. K f2, a4 41. S c2, G b2 42. K e2, a3 43. S b4! I białe oddają Skoczka za 2 pionki, zatrzymują zaś Giermka za 3 pionki.

14) Czarne miały jeszcze inne sposoby ataku! Decyzya więc była niełatwa. N. p. a7—a5. Chłopek ten mógł postąpić aż do a3 z groźbą marszu naprzód chłopka b7.

15) Niebezpieczeństwo się równoważy. Czarne mają słabe skrzydło króla, białe zaś damy.

16) Białe mogłyby przedsięwziąć jeszcze jedna próbę wygrania ruchem 33. f2—f4 (W×a2 34. S e4). Nieobeszłoby się to jednak bez ryzyka, z powodu silnych czarnych pionków. Po tem posunięciu, uczynionem w partyi, gra przybiera charakter nierozegranej.

122. Pionkiem Damy.

z turnieju w Hawannie 1913.

	Janowski	Capablanca
1.	d2—d4	S g8—f6
2.	S g1—f3	d7—d6
3.	G c1—g5	S b8—d7
4.	e2—e3	e7—e5
5.	S b1—c3	c7—c6
6.	G f1—d3	G f8—e7
7.	D d1—e2	D d8—a5
8.	o—o	S d7—f8
9.	W f1—d1 1)	G c8—g4
10.	h2—h3	G g4—h5
11.	d4×e5	d6×e5
12.	S c3—e4	S f6×e4
13.	G g5×e7	K e8×e7
14.	G d3×e4	G h5—g6 2)
15.	D e2—c4 3)	S f8—e6

16.	b2—b4	D a5—c7
17.	G e4×g6	h7×g6
18.	D c4—e4 [4])	K e7—f6
19.	W d1—d3	W a8—d8
20.	W a1—d1	g6—g5
21.	c2—c4 [5])	W d8×d3
22.	W d1×d3	W h8—d8
23.	W d3×d8	S e6×d8
24.	h3—h4 [6])	g5×h4
25.	D e4×h4+	K f6—e6
26.	D h4—g4+	K e6—f6
27.	D g4—g5+	K f6—e6
28.	D g5×g7	D c7—d6
29.	c4—c5	D d6—d5
30.	e3—e4	D d5—d1+
31.	K g1—h2	f7—f6
32.	D g7—g4+	K e6—e7
33.	S f3×e5 [7])	D d1×g4
34.	S e5×g4	S d8—e6
35.	e4—e5	f6×e5
36.	S g4×e5	S e6—d4
37.	g2—g4	K e7—e6
38.	f2—f4	a7—a5
39.	b4×a5	K e6—d5
40.	g4—g5	K d5×c5
41.	g5—g6	S d4—f5
42.	K h2—h3	S f5—g7
43.	K h3—g4	K c5—d5
44.	S e5—d7	c6—c5
45.	f4—f5	c5—c4
46.	S d7—b6+	K d5—d4
47.	S b6×c4	K d4×c4
48.	f5—f6	Czarne się poddały.

[1]) Bardziej zaczepnie było 9. G g5×f6, G e7×f6 10. S c3—e4, G f6—e7 11. d4×e5, d6×e5 12. S f3—d2. Byłaby potem wieża f1 weszła zapomocą f2—f4 w akcyę.

[2]) Lepiej było odrazu S f-8—e6, by módz zająć wieżami linię d. Wtedy można było odpowiedzieć na D e2—c4 sunięciem D a5—c5!

[3]) Grozi pośrednio pionkowi e5 (b2—b4) oraz biciem G d4×c6!

[4]) Wymusza następujące posunięcie Czarnych, które ich pozycyę znacznie osłabia.

[5]) Z zamiarem zyskania zapomocą c4—c5 punkta oparcia dla wieży na d6.

[6]) Decydująco. Bronią Czarne pionka (Se6), to nastąpi hg+, S×g5, D h4. Coraz to bardziej odsłonięty czarny Król sprowadza na się groźny atak.

[7]) Białe zdobywają drugiego pieszka zapewniając sobie tem zwycięztwo.

(»der Schachwart«).

123. Hiszpańska.

z turn. jubileusz. w Wiedniu.

	Réti	Spielmann
1.	e2—e4	e7—e5
2.	S g1—f3	S b8—c6
3.	G f1—b5	a7—a6
4.	G b5—a4	S g8—f6
5.	S b1—c3	G f8—e7
6.	o—o	b7—b5
7.	G a4—b3	d7—d6
8.	a2—a4	W a8—b8 [1])
9.	a4×b5	a6×b5
10.	d2—d3	G c8—g4 [2])
11.	G c1—e3	o—o [3])
12.	S c3—d5	K g8—h8 [4])
13.	c2—c3 [5])	S f6×d5 [6])
14.	G b3×d5	G g4—d7 [7])
15.	W a1—a6 [8])	D d8—e8
16.	d3—d4	f7—f5 [9])
17.	e4×f5	W f8×f5
18.	D d1—d3 [10])	W f5—f8
19.	G e3—g5 [11])	S c6—d8 [12])
20.	G g5×e7	D e8×e7
21.	d4×e5	d6×e5
22.	W f1—e1	S d8—f7 [13])
23.	G d5—b3 [14])	W b8—e8
24.	G b3—c2	e5—e4 [15])
25.	W e1×e4	D e7×e4
26.	D d3×e4	W e8×e4
27.	G c2×e4 [16])	S f7—d6
28.	G e4—c6	G d7×c6
29.	W a6×c6	W f8—f7

30. b2—b4 [17]) Czarne się poddały po paru jeszcze sunięciach bez znaczenia.

[1]) Białe uzyskują w ten sposób widoczną korzyść otwartej linii wieży. Aby temu zapobiedz, grał Spielmann w San Sebastyan 1912 przeciw Drowi Tarraschowi G c8—g4, ofiarując pionka i choć partyę wygrał, ale tylko przez przypadek. Najlepszem zdaje się być 8... b5—b4 (Leonhardt-Rubinstein, Karlsbad 1911).

[2]) Giermek stał na c8 dobrze, lepiej więc było odrazu roszować, co i tak jest koniecznością. Tak grał Leonhardt przeciw Dr. Tarraschowi w San Sebastian 1912. Tarrasch odpowiedział niepotrzebnie h7—h6. Białe chciały obecnie ubiedz ten ruch Tarrascha.

[3]) Leonhardt ocenia w swej analizie hiszpańskiej partyi pozycyę tę jako wyrównaną. Jednak niesłusznie. Białe bowiem mają jasno wytkniętą drogę dalszej gry, gdy tymczasem Czarne rychło już próżno szukać mogą dobrych sunięć.

[4]) Czarne próbują przygotować wysunięcie pionka f7. Zresztą pozostawała im chyba tylko możność gry S f6×d5 13. G b3×d5, S c6—d4 14. G e3×d4, e5×d4 15. h2—h3, G g4×f3 16. D×f3, aby pozostawić różnobarwne giermki. Białe jednak opanowują pozycyę i rychło mogą przejść do bezpośredniego ataku, a na taki wypadek różnobarwne giermki są dla atakującego raczej korzystne, gdyż uniemożliwiają broniącemu się przeciwstawienie.

[5]) Stawia Skoczka c6 w pacie.

[6]) Bardzo sprytnie. Po 14. ed. nastąpiłoby e5—e4 15. de, S e5 i dopiero f7—f5.

[7]) Mus. D d8—d7 sprowadza po 15. G×c6, D×G 16. S×e5 stratę pionka.

[8]) Gdyby odrazu 15. d3—d4, mogłyby Czarne wyrównać szanse, grając ed 16. S×d4, S×S 17. G×S, G e7—f6.

[9]) Czarne przeprowadziły swój plan konsekwentnie. Powstała pozycya skomplikowana. Lepsza pozycya białych daje im jednak możność korzystnych kombinacyi.

[10]) Z groźbą ed 19. G d5×c6, de 20. D×f5.

[11]) Znowu grozi zdobycie figury. Błędnieby było 19. D e4, bo G f5 20. G d5×c6, G f5×e4 21. G c6×e8, G e4×f3.

[12]) Gorzejby było G e7×g5 20. S×G, G f5 21. G e4, S e7 22. de, de 23. S e6. Białe zdobywają piona i osięgają lepszą pozycyę.

[13]) Pionek bezpośrednio nie do obronienia. Posunięcie to jednak stanowi dlań tak, jak obronę, bo Czarne dochodzą po 23. G×f7. D×G 24. W×e5, G g4 do ataku, wobec czego zdobycz pionka jest bez znaczenia.

[14]) Manewr sprowadzający wygraną. Gdyby Czarne chciały zapobiedz groźbie G b3—c2 za pomocą 23... g7—g6, nastąpiłoby 24. G×f7, D×G 25. W×e5, z lepszą pozycyą i pionkiem więcej.

[15]) Konieczne. Gdyby g6. to 25. W×g6, hg (e5—e4 26. D d4+) 26. D×g6, S d6 27. W×e5, D g7 28. D h5+, K g8 29. W g5.

[16]) Białe mają pionka więcej i pewność zdobycia drugiego. Teraz mści się, system obrony Czarnych, skutkiem którego pionki na skrzydle damy są słabe.

[17]) Po tem sunięciu pewność zwycięstwa Białych już jest niewątpliwą. Zdobycie pionka b5 po S d4, f3 i W c5 nie do uniknienia. Po 30. S d4 odrazu, odpowiedziałyby Czarne b5—b4.

Objaśniał dla »Schachwart« Ryszard Réti.

124. Hiszpańska.

grana na I turnieju koresp. Szwajcarskim.

Ad. Żuk Skarszewski - W. Henneberger

1.	e2—e4	e7—e5
2.	S g1—f3	S b8—c6
3.	G f1—b5	a7—a6
4.	G b5—a4	S g8—f6
5.	d2—d3 [1])	G f8—c5
6.	o—o [2])	b7—b5
7.	G a4—b3	d7—d6
8.	S b1—c3 [3])	G c8—g4 [4])
9.	h2—h3	G g4—h5
10.	G c1—e3	o—o [5])
11.	S c3—d5 [6])	S f6—d7 [7])
12.	g2—g4	G h5—g6
13.	G e3—g5 !	D d8—c8 [8])
14.	c2—c3	G c5—a7 [9])
15.	S f3—h4	K g8—h8 [10])
16.	S h4—f5	S d7—c5
17.	h3—h4 [11])	f7—f6

18.	G g5—e3	D c8—d7
19.	G b3—c2 [12]	G g6—f7
20.	D d1—f3	G f7—g8 [13]
21.	K g1—g2	S c6—d8
22.	W f1—h1	W f8—f7 [14]
23.	d3—d4 [15]	S c5—e6 [16]
24.	g4—g5 ? [17]	c7—c6 [18]
25.	g5×f6 [19]	c6×d5
26.	e4×d5	S e6—c7
27.	d4×e5	d6×e5
28.	d5—d6 [20]	W f7×f6! [21]
29.	W a1—d1	G a7—d4! [22]
30.	D f3—g4	G g8—d5+
31.	K g2—h2 ! ! [23]	W f6—g6
32.	G e3—g5	S c7—e6 [24]
33.	S f5—e7 [25]	G d5×h1
34.	S e7×g6+	h7×g6
35.	G c2×g6	K h8—g8 [26]
36.	c3×d4	G h1—b7
37.	d4×e5	G b7—c8 [27]
38.	G g6—f5	S d8—f7 [28]
39.	G g5—f6	Czarne poddały się [29]

[1]) Z zamiarem grania wprowadzonego w praktykę na nowo przez Durasa zresztą zarzuconego waryantu (5... d6 6. c4).

[2]) Duras poleca tu G c1—e3 jako mocniejsze.

[3]) Ruch w tem stadyum partyi słaby. Należało grać c2—c3.

[4]) Lepiej odrazu S d4.

[5]) Błąd. Ostatnia była chwila do S d4. Gdyby 11. G×S, G×G, stałby się punkt b2 bardzo słaby — a to skutkiem słabego 8 ruchu. Teraz, po czarnej roszadzie wyswobadzają się białe natychmiast zapomocą następnego ruchu.

[6]) I zyskują dla jednego skoczka doskonały posterunek. Teraz okazuje się, że i 8... G g4 było słabe. Przydałby się obecnie na e6.

[7]) Czarne boją się skrępowania skoczka ruchem G g5, coby spowodowało rozerwanie roszady. Zarazem przygotowują wysunięcie pionka f. Bardziej w duchu obrony było jednak zdaje się h6.

[8]) Wymuszone.

[9]) Białe są wspaniale rozwinięte, pozycya czarnych staje się zaś z każdym następnym ruchem trudniejszą.

[10]) By módz ewent. odbić pionkiem f.

[11]) Białe nie mają powodu chronić Giermka przed wymianą. Wolna linia wieży naprzeciw przyzostałego pionka czarnego stanowiłoby prawie roztrzygającą przewagę.

[12]) Podpiera piony d3 i e4 i umożliwia ewent. D f3 albo d3—d4.

[13]) Czarne umocniły bardzo pozycyę króla. Cóż, kiedy ich figury nie mają swobody ruchów.

[14]) Gdyby odrazu c6, to 23. Sd—e7 z silną groźbą. N. p. S d8—e6 24. h5, Wa e8 25 S g6+ i t. d.

[15]) Robi miejsce dla Skoczka. Po 23. c6 24. S b4, a5, zginąłby.

[16]) Lepiejby zdaje się było S c5—a4. Pole zaś e6 zostałoby wolne dla drugiego skoczna.

[17]) Przedwcześnie. Trzeba było wpierw grać W a—g1. K f1 i K e1. Białe nie potrzebują się spieszyć. Czarne nie mogą bowiem niczego przedsięwziąść.

[18]) Czarne grożą, że po 25. S b4 odpowiedzą fg 26. hg. g6 27. D h3, g×f5 28. ef, S×g5 29. G×g5, W g7 zdobędą decydującą przewagę. Białe więc muszą się zdecydować na grę awanturniczą. Zaofiarowują figurę.

[19]) Rzadki wypadek; po 24. ruchach nie brakuje jeszcze żadnej figury.

[20]) Atak białych staje się widocznie b. silnym.

[21]) Grozi G g8—d5!

[22]) Znakomicie! Tak wygląda, jak gdyby białe atak straciły. Czarne rozporządzają różnemi groźbami. Przedewszystkiem grozi G g8—d4.

[23]) Czarne mają trudny wybór. Po G×h1 31 d6×c7 za dużo czarnych figur zaatakowanych. Także 31... G×e3 32. dc nie zachęcające. Wogóle czarne boją się każdej gry, która dopuszcza bicie pionkiem na c7.

[24]) Gdy obie Damy stoją niebronione na jednej i tejsamej skośnej — przedzielone dwoma skoczkami, osięga zwykle ta strona przewagę, która wpierw zdoła skoczka usunąć.

[25]) Ruch decydujący!

[26]) Groził bowiem mat w 3 ruchach D h5+ i t. d.

[27]) Gdyby D c6, to 38. G×d8, S×G 39. e5—e6 i t d.

28) Czarne wobec groźby G g5×d8 nie mające nic lepszego.

29) Po 39... S h6 grałyby białe 40. G f5×e6+, a dama nie mogłaby odbić bo mat.

125. Skandynawska.

grana w maju br. w klubie krakowskim.

Aleks. Żuk Skarszewski		N. N.
1.	e2—e4	d7—d5
2.	e4×d5	D d8×d5
3.	S b1—c3	D d5—a5
4.	d2—d4	e7—e5 [1]
5.	D d1—h5 [2]	S b8—d7 [3]
6.	G f1—c4	g7—g6
7.	D h5—e2	G f8—g7
8.	S g1—f3 [4]	S g8—e7
9.	G c1—d2	c7—c6 [5]
10.	o—o—o	o—o [6]
11.	S c3—e4	D a5—c7 [7]
12.	G d2—b4	S d7—b6
13.	G c4—b3	G c8—g4
14.	G b4—d6 [8]	D c7—d7
15.	d4×e5	W f8—e8
16.	S e4—c5	D d7—c8
17.	W h1—e1	S e7—f5
18.	h2—h3	S f5×d6
19.	W d1×d6	G g4×f3
20.	D e2×f3	D c8—c7
21.	e5—e6 !	K g8—h8 [9]
22.	W e1—d1	f7×e6
23.	S c5×e6	D c7—e7
24.	D f3—f4	c6—c5
25.	S e6—g5	c5—c4 [10]
26.	G b3×c4	S b6×c4
27.	W d6—d7	D e7—f8
28.	S g5—f7+	K h8—g8
29.	D f4×c4	h7—h5 [11]
30.	S f7—d6+	Czarne poddały się

1) Ruch ten znany jeszcze z pojedynku Andersena z Morphim spotyka się obecnie często na turniejach, od czasu, jak go wznowił Mieses w partyi z Schlechterem w turn. Petersburskim 1909. (patrz grę 65).

2) Bardzo interesująca nowość, którą i w Wiedniu dużo się zajmowano.

3) Czarne boją się grać S c6 z powodu 6. G b5, G d7 7. de, jednak niesłusznie, bo po 7... G b4 8. G d2, G×S 9. G×G, D×G tracą białą figurę. Lepiej więc było S c6.

4) Jeszcze lepiej było f2 – f4, Czarne muszą grać f7—f6 i osłabić jeszcze bardziej swą grę.

5) Czarna piona d4 bić niemogą, boby po S d5 straciły damę. Roszada z powodu tej samej groźby kosztuję figurę.

6) I teraz bić piona d4 nie wolno. Nastąpiłoby 11. G g5, poczem Czarne niemają dostatecznej obrony, bo

a) 11... o—o 12. D×d7, dc 13. W×d7, G×d7 14. D×d7 i wygr.

b) 11... f6 12. Wa e1, D d8 (D c5 13. S e4, D b4 14. a3) (S e5 13. W×d4, f×g5 14. S×e5, G×S 15. D×G, D×D 16. W×D z przygniatającą przewagą pozycyjną. Gdyby Czarne nie biły Giernika w 13. ruchu, n. p. 13... G f5 lub W f8, odpowiedziałyby białe 14. G×f6, G×f6 15. S×e5 i t. d. z tą samą wymianą i zyskiem piona.) 13. S×d4, S c5 14. S×c6, D c7 15. S×e7.

c) 11... D d8 12. Wa e1, G f8 13. S×d4 z rozpaczliwą pozycyą Czarnych.

7) Lepiej było cofnąć Damę na d8. (12. de, S×e5 13. G f4, D a5, względnie 13. G c3, D c7).

8) Czarne mogły nie dopuścić do tego nader niemiłego posunięcia tylko suwając w poprzedn. ruchu W f8—d8, jednak osłabiały tem bardzo piona f7. Groziłoby odrazu G×f7+.

9) Jedyne sunięcie. Po każdem innem Czarne przegrywają natychmiast.

10) Niezbędna ofiara pionka.

11) Żleby było W e7 z powodu W d8. Posunięciem h7—h5 robią Czarne miejsce dla Króla, bo groziło S h6++, K h8, W f7 stratą damy.

MACZUSKI.

Nazwisko to znanem będzie tylko nielicznym szachistom. — Na firmamencie szachowym świeci obecnie taka plejada gwiazd, iż trudno

byłoby wymagać, by się współcześni interesowali niższorzędnemi i to już zgasłemi gwiazdami. — Ale że Maczuski był Polakiem, przeto godzi się otrzeć to nazwisko z pyłu zapomnienia i przypomnieć młodszej generacyi, że istniał i żył także mistrz o takiem nazwisku.

Podane tutaj daty z jego życia zebrane są ze starych roczników szachowych.

Pierwszą wzmiankę o nim znajdujemy w r. 1864 (!), kiedy liczył lat 26; wzmianka ta mówi o nim, jako o emigrancie polskim, który przebywa w Paryżu. Żył też przeważnie w Paryżu i jedynie w latach 1875—6 przebywał we Włoszech. — Gra jego zdradza nieposlednią siłę, mierzył się bowiem z takiemi znakomitościami, jak br. Kolisz, Hirszfeld, A. de Riviera i inni. — Zasłynął po raz pierwszy we wspaniałej partyi z Koliszem z r. 1864:

126. Szkocki gambit.

	Maczuski	I. br. Kolisz.		Maczuski	I. br. Kolisz.
1.	e2—e4	e7—e5	8.	G c1—d2	G b4×c3
2.	S g1—f3	G b8—c6	9.	G d2×c3	S f6×e4
3.	d2—d4	e5×d4	10.	D d3—d4!	D h4—e7
4.	S f3×d4	D d8—h4	11.	o—o—o	D e7—g5+
5.	S b1—c3	G f8—b4	12.	f2—f4!	D g5×f4+
6.	D d1—d3	S g8—f6	13.	G c3—d2	D f4—g4
7.	S d4×c6	d7×c6	14.	Białe zapowiadają matach w 3 sun.	

Celował szczególniej w grze »ślepej« tzn. bez oglądania szachownicy. — Jako dowód niezwykłej doskonałości, jaką osiągnął w tym rodzaju gry, niechaj posłuży partya grana w Ferrarze w r. 1876 z niejakim p. Mazzolanim. Po sunięciach bowiem: (127.) 1. e4, e5 2. d4, ed 3. c3, G c5? 4. G c4, D f6 5. S f3, h6 6. cd, G b6 7. S c3, S e7 8. e5, D g6 9. G d3, f5 10. ef, D f6 11. S e4, D f7 12. S e5, De6 13. D h5+, g6 14. D h4, S f5 15. S f6, K f8 16. G f5, G a5+ 17. K f1, D f5 zapowiedział Maczuski mata w 11 (!) sunięciach. — Rozwiązanie tej łamigłówki sprawi niejednemu szachiście z szachownicą przed sobą dość trudu; a pomyśleć, że tego mata zapowiada człowiek nie widzący figur i pracujący niemi jedynie w myśli.

Krótki czas wydawał (około 1873) w Marsylii gazetę szachową pt. »Le Pion«. — W Marsylii był członkiem »Cercle artistique« i był w tem klubie jednym z najsilniejszych graczy.

Po podróży po Włoszech osiada znów w Paryżu i bierze udział w Handicap turnieju kawiarni de la Régence, 1877, w którym dzieli się 2. i 3. nagrodą z br. Foucaultem (Bezkrowny i Clerc wystąpili z powodu zajęć prywatnych). — Aliści wawrzyny I. zwycięzcy Chamiera nie dały mu zasnąć i dlatego wyzywa go zaraz na pojedynek, z którego wychodzi (marzec 1877) zwycięzcą w stosunku 7 do 4.

W następnych latach mało o nim słyszymy. W międzyczasie zajmował się — jak się zdaje — udzielaniem lekcyj gry w szachy.

W r. 1895 znajdujemy dopiero notatkę, iż w kawiarni Diollot w Amiens grał (11czerwca) partyę ślepą przeciw kilku konsultującym się i wygrał ją w świetnym stylu. — Następnie przedstawił tamtejszemu klubowi uczenicę swą, młodą pannę Stellę (nazwisko nie podane), która wprawiła widzów w podziw zdumiewającą znajomością szachownicy, oraz próbami pamięci. — I tak ustawiła ona natychmiast 8 (oczywiście drewnianych) dam na kilku szachownicach i to tak, iż się nawzajem biły; albo zesunęła kilka szachownic i wykonała na tak zyskanem polu szachowem ruch skoczkowy (Rösselsprung) i to tak, iż linia tego ruchu wyobraziła inicyały F. F. (prezydenta Felixa Faurea) i liczbę 430 (liczba głosów przy wyborze tegoż prezydenta przezeń uzyskanych) i t. p.

Ostatnią wzmiankę znajdujemy nader krótką — a to... że umarł w Nanterre w r. 1898 w wieku lat 61.

(Dr Józef Bannet).

KRONIKA.

TURNIEJE KORESPONDENCYJNE.

I. Turniej korespondencyjny dobiega do końca. Jedna tylko jeszcze gra nieskończona między pp. Klemensiewiczem i Janiszewskim. Nie wpływa jednak zupełnie na wynik, który uwidacznia następująca tabelka.

		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	razem	
1.	Janiszewski B.	—		0	1	0	0	0	1	
2.	Klemensiewicz J.		—	1	1	½	0	1	3½	III
3.	Żuk Skarszewski Aleks.	1	0	—	0	0	0	0	1	
4.	Grabowski K.	0	0	1	—	0	0	0	1	wyst.
5.	Klub Szachowy w Kosowie	1	½	1	1	—	1	1	5½	I.
6.	Perlmutter Br.	1	1	1	1	0	—	1	5	II.
7.	Zajączkowski Stan.	1	0	1	1	0	0	—	3	

Którakolwiek strona tę nieskończoną jeszcze grę wygra — wszystko jedno, zawsze p. Klemensiewicz zostaje trzecim. Nagroda za najładniejszą partyę może być przyznaną dopiero po ukończeniu ostatniej gry.

P. Grabowski po skończeniu 2 p. wystąpił, reszta partyi policzoną mu więc została za przegrane.

Oto kilka partyi z tego turnieju:

128. Klemensiewicz - Al. Żuk Skarszewski

1. e4, e6 2. d4, d5 3. S c3. S f6 4. G g5, G e7 5. e5, S d7 6. G×e7, D×e7 7. G d3, c5? (o—o!) 8. S b5!, D d8 9. S d6+, K e7 10. D g4, S c6! 11. D g5+, K f8 12. D×d8+, S×d8 13. G b5, S c6 14. c3, K e7 15. f4, cd 16. G×c6, bc 17. cd, c5 18. S f3, f6 19. K d2, cd 20. W e1, W b8 21. b3, W b4 22. Wa c1, G a6 23. W c6, W b6 24. S×d4, fe 25. fe, W f8 26. W×b6. S×b6 27. K e3, K d7 28. W c1, W f1, 29. W×f1, G×f1 30. g3, G a6 31. h4, S c8 32. S×c8, G×c8 33. a4, a5 34. K d3, h5 35. K c3, K c7 36. b4, ab+

37. K×b4, K b6 38. a5+, K a6 39. S e2, G d7 40. K c5, K×a5 41. S f4 Czarne się poddały.

129. Perlmutter - Klemensiewicz

1. d4, d5 2. G f4, e6 3. e3, S f6 4. S f3, G d6 5. G g3, Sb d7 6. c4, G b4+ 7. S c3, c5 8. G d3, cd 9. ed, D a5 10. D c2, dc 11. G×c4, S b6 12. S d2, G d7 13. o—o, S×c4 14. S×c4, D a6 15. S d2, W c8 16. D b3, G×c3 17. bc, o—o 18. c4, S h5 19. G h4, S f4 20. Wf e1, b5 21. c5, G c6 22. G g3, G d5 23. D b1, S×g2? 24. W e5, D c6 25. f3, G×f3 26. S×f3, D×f3 27. D d1, D b7 28. W e2, Wf d8 29. W×g2, W d5 30. G e5, g6 31. D f3, f5 32. h4, D e7 33. D f4, K f7 34. h5, W g8 35. D h6, K e8 36. hg, W×g6 37. W×g6, hg 38. D×g6+, K d7 39. D g7, D×g7 40. G×g7, K c7 41. K f2, W d8 42. G e5+, K c6 43. W g1, a5 44. K e3, W d7 45. W g8, W h7 46. W c8+ Czarne się poddały.

130. Grabowski - Zajączkowski

1. f4, f5 2. e4, fe 3. S c3, S f6 4. g4, d5 5. g5, S g8 6. d3, G f5 7. G g2, ed 8. cd, e6 9. Sg e2, G g4 10. D b3, b6 11. K f2, c6 12. d4, G d6 13. S g3, S e7 14. h3, G f5 15. W e1, o—o 16. S h5, G g6 17. W×e6, G×h5 18. S×d5 S×d5 19. G×d5, K h8 20. K g3, D×g5 i Czarne wygrały.

131. Zajączkowski - Janiszewski

1. f4, f5 2. e4, fe 3. S c3, e6 4. d3, ed 5. G×d3, g6 6. G e3, S f6 7. S f3, d6 8. o—o, S c6 9. W e1, S g4 10. S g5, S×e3 11. W×e3, e5? 12. S×h7!, G f5 13. G×f5, gf 14. D h5+, K d7 15. D×f5+, K e8 16. W d1, D c8 17. D g6+, K d7 18. fe, G e7 19. e6+, K d8 20. D g7, W e8 21. S d5, b6 22. Sh f6, G f8 23. D g8 Czarne się poddały.

132. Klub w Kosowie - Perlmutter

1. e4, c5 2. S f3, e6 3. d4, d5 4. ed, ed 5. S c3, S f6 6. G g5, cd 7. G×f6, gf 8. D×d4, G e6 9. o—o—o, G h6+ 10. K b1, S c6 11. D h4, G g7 12. G c4, S e7?? 13. G×d5, G×d5 14. S×d5, S×d5 15. D e4+, D e7 16. D a4+ Czarne się poddały.

II. turniej korespondencyjny postępuje normalnie naprzód. Dotąd żadna partya nie ukończona. Wskazuje to na grę solidną. Jeden z uczestników p. Perlmutter przerwał grę na parę tygodni z powodu egzaminow.

Do III. turnieju są już 2 zgłoszenia. W zgłoszeniach prosimy podawać, czy zgłaszający się pragnie grać po jednej, czy po 2 partye z każdym z przeciwników.

Wielki międzynarodowy turniej, który nie doszedł w b. r. do skutku, zapowiadają już stanowczo w Havannie na marzec 1914 roku. Pięć nagród: 2000, 1400, 800, 600 i 500 Dolarów. Reszta uczestników ma otrzymać honorarya i zwrot wszelkich kosztów.

Czy to nie za ładnie wygląda — by nie robiło wrażenia amerykańskiego humbugu?

Do numeru tego dołączamy dodatek bezpłatny c. d. „Szkoły gry w szachy“.

Trzy oryginały „Szachisty Polskiego“.

187. Bracia Gluzińscy, Lwów

Mat w 4 pos.

188. Dr S. Bund, Lwów

Mat w 3 pos.

189. J. Goldenstein, Tarnopol

Mat w 2 pos.

Sześć dwuchodówek.

190. A. Battinelli, Palermo

Konkurs „profamilia“.

191. C. Borgatti, Ferraza

„British Chess. Mag.“.

192. R. Leopold, Bautzen

„Magyar Sakkvilág“.

193. O. Dehler, Lipsk

„Magyar Sakkvilág“.

194. Van Dijk de Lier

„Magyar Sakkvilág“.

195. M. Maximow, Petersburg

„Tidskrift för Schack“.

Trzy trójchodówki.

196. W. Pauly, Bukareszt

„Hampstead Express“.

197. J. Möller, Kopenhaga

„Fränkisches Volksblatt“.

198. B. Semerad, Praga

„Narodni Politika“.

Drukarnia „Czasu“ w Krakowie. 1912 r. — Nakładem A. Żuka Skarszewskiego w Krakowie.